

Vertrouwelijk

Persbericht

EMBARGO tot donderdag 11 mei 06:01 AM CEST / 00:01AM AST

Klimaatzaak tegen Nederlandse Staat om gevolgen klimaatcrisis op Bonaire

Inwoners: “Wij willen niet als tweederangs burgers behandeld worden”

Den Haag, Kralendijk, 11 mei 2023 - Bewoners van Bonaire en Greenpeace eisen dat de regering Bonaire beschermt tegen de gevolgen van klimaatverandering. Nederland moet daarom de CO2-uitstoot sneller omlaag brengen en concrete maatregelen nemen om het eiland en haar inwoners te beschermen. Dat staat in de sommatiebrief die hun advocaten vandaag namens hen naar premier Rutte hebben gestuurd. Volgens de zeven individuele eisers is de Nederlandse staat nalatig, omdat de bijzondere gemeente Bonaire niet beschermd wordt tegen klimaatverandering.

Uit onderzoek van de Vrije Universiteit bleek vorig jaar dat de gevolgen van klimaatverandering in het Caribisch gebied nu al het dagelijks leven raken, en dat Bonaire in de nabije toekomst voor een groot deel dreigt te overstromen als er geen maatregelen worden genomen.¹⁾

De sommatiebrief, een laatste waarschuwing voordat de eisers de Staat dagvaarden bij de rechtbank, is in Den Haag bezorgd aan premier Rutte. Vertegenwoordigers van de Caribische diaspora en Greenpeace waren aanwezig bij het Torentje met een spandoek waarop staat: “Wij eisen rechtvaardigheid - Klimaatzaak Bonaire”.

Beschermen tegen stijgende zeespiegel

Op Bonaire benadrukken de eisers dat ze klimaatrechtvaardigheid en een veilige toekomst voor hun eiland willen. Een van hen is Jackie Bernabela, 65 jaar en docente: “Ik zie dat klimaatverandering effect heeft op Bonaire, ook al is ons eiland klein en onze uitstoot ook. Tot nog toe luisteren ze niet naar ons. Als er geen druk wordt uitgeoefend op Den Haag, gebeurt er niks op Bonaire.”

Danique Martis (25) is sociaal werker op Bonaire en ook zij eist actie: “Het is belangrijk dat de Nederlandse regering verantwoordelijkheid neemt. Caribisch Nederland is al te lang vergeten. Wij willen klimaatrechtvaardigheid. Voor Europees Nederland zijn er wel plannen voor bescherming tegen de stijgende zeespiegel en andere gevolgen van de klimaatcrisis, maar voor Bonaire nog niet.”²⁾

“De bewoners van Bonaire moeten niet als tweederangsburgers behandeld worden, we hebben recht op gelijke behandeling”, vindt Onnie Emerenciana (60, tuinder).

Concrete actie nodig

“Het zou niet uit moeten maken of je op Bonaire, op Ameland of in Valkenburg woont. De overheid heeft de plicht om ons allemaal te beschermen tegen de overstromingen en andere levensbedreigende gevolgen van de klimaatcrisis. Ook in Caribisch Nederland. Het kabinet kiest er tot op heden voor om de inwoners van Bonaire niet te beschermen, terwijl dat hard nodig is. Daarom stellen wij vandaag samen met inwoners van Bonaire de Nederlandse Staat aansprakelijk. De overheid heeft de plicht om de opwarming van de aarde zoveel mogelijk te beperken, en haar deel bij te dragen aan klimaatrechtvaardigheid voor de generaties van nu en in de toekomst. We eisen dat Bonaire beter beschermd wordt en dat de uitstoot van CO2 sneller omlaag gaat, want anders blijven we dweilen met de kraan open”, zegt Andy Palmen, directeur van Greenpeace Nederland.

Eerlijk deel in vermindering uitstoot

Het maakt een wereld van verschil of het lukt de opwarming van de aarde onder de 1,5 graad te houden, zeker voor Bonaire. De eisers willen dat de Nederlandse Staat haar eerlijk deel (*fair share*) bijdraagt aan de wereldwijde inspanningen om onder de grens van 1,5 graden opwarming te blijven. In 2040 moet de uitstoot binnen de Nederlandse grenzen voor 2040 teruggebracht zijn naar nul. “Het kabinet lijkt tot nu toe geen gehoor te geven aan de roep om concrete actie voor Caribisch Nederland en beleid waarmee we onder de 1,5 graad opwarming kunnen blijven. Hoewel wij ons graag laten verrassen, verwachten we niet dat dit door deze sommatiebrief ineens zal veranderen, en zullen we dus doorgaan met de voorbereidingen van een dagvaarding en rechtszaak tegen de Staat”, zegt advocaat Minke de Haan van advocatenkantoor Kennedy van der Laan in Amsterdam, dat de eisers vertegenwoordigt.

Klimaatschade op Bonaire

Als de wereldwijde uitstoot niet flink naar beneden wordt gebracht, dreigt Bonaire hard geraakt te worden. Eind deze eeuw zou een vijfde van Bonaire kunnen overstromen, waaronder delen van de hoofdstad Kralendijk. Bovendien neemt bij storm het risico op overstromingen verder toe. In elk van de [door de Vrije Universiteit onderzochte klimaatscenario's](#) zullen ook wegen en andere fundamentele infrastructuur schade oplopen. Naast overstromingen krijgt het eiland ook te maken met toenemende hitte en het afsterven van koraal.

Als de wereldwijde opwarming tot 1,5 graden wordt beperkt, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord van Parijs, zullen de gevolgen nog steeds ernstig zijn, maar aanzienlijk kleiner dan wanneer de wereldwijde opwarming verder oploopt.

/EINDE

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor **meer informatie**, interviewverzoeken, beeldmateriaal

In Den Haag/Amsterdam: Myrthe Verweij, persvoorlichter
+31 (0)6 29 00 11 61 (ook Whatsapp)
myrthe.verweij@greenpeace.org

b.g.g. + 31 (0)6 2129 6895 (geen Whatsapp)
persvoorlichting@greenpeace.nl

Op Bonaire: Saskia van Aalst, persvoorlichter
+ 31 (0) 6 25 03 10 14 (ook Whatsapp)
saskia.van.aalst@greenpeace.org

De **sommatiebrief** vindt u hier in het Nederlands, Papiaments en Engels
<https://act.gp/bonaire-pre-litigation-letter>

Foto- en videomateriaal voor vrij gebruik door nieuwsmedia is hier beschikbaar:
[LINK VOLGT]

Voetnoten

- 1) Het rapport “**The Impacts of Climate Change on Bonaire** - An assessment of different scenarios and their effects on a Dutch Caribbean municipality” en de samenvattende Leeswijzer vindt u hier: [greenpeace.nl/bonaire-onderzoek](https://www.greenpeace.nl/bonaire-onderzoek)
- 2) De term ‘Caribisch Nederland’ wordt gebruikt om de zogenoemde BES-eilanden aan te duiden: Bonaire, Sint Eustatius (Statia) en Saba. Deze zijn sinds 10 oktober 2010 bijzondere gemeenten van Nederland. ‘Europees Nederland’ wordt doorgaans gebruikt om het stuk Nederland aan te duiden in het Europese continent.